

Inv. 154.738

Avskrift

Fru Ahlsted den 7 Dec, 1925.

Till Nordiska Museets arkiv.

Jag var i lördags uppe hos f.d. ringaren Ola Trulsson i Fru Ahlsted och fick en gammal träsko, som är beslagen med en s.k. "nesejon" smidd av jern. De gamla beslogo sina träskor med jern som påspikades med gamla hästskospik och om de sprack lade de s.k. "nesejone" på dem. Har ni några så skodda träskor, vilka nu äro sällsynta. Denna är ju ej skodd med jaern. Jag har gått många år med sådana t.ex. när man gick i skolan. Då när de kostade 67 öre kunde ett par träskor stå sig åravis till en "dräng-pog". Numera äro alla tjänare för fina att gå med träskor utan de "vamper me toflor" även när de äka gödsel och plöja. Men "hossorra" får ju då trass på det och om vintern fötterna, tv ett par träskor med välflätade "halmviskor" vilka bytas om så de äro torra är mycket varma. Jag själv begagnar ännu när jag om vintern går i stallet järnbeslagna träskor och halmviskor. Nu mera äro det helt få som kunna fläta en riktig "träskoviska" av halm och lägga den i en träsko. Jag tror knappast 1 bland 100 som är under 40 år, kan göra det nu mera. De som äro under 20 år äro ju som ovan sagts för fina att gå med träskor.

Har Museet någon riktig gammaldags flätad träskoviska? Vill Museet hava en så skall jag sända en gång? I denna träskoⁿ är ju ej viskan flätad.

Den sända träskon har mera intresse än vanligt. Nyfödda barn får ibland s.k. "skrielyde" vilket består deri att de gråta oupphöligt både dag och natt. Det enda som då hjälper är att från en främmande stjäla något som kan uppge mycken förargelse hos den bestulna så att han tornerar, ^{re}gerar och håller ett väldeligt alo, om det bortkomna. Detta är ju ej stöld i vanlig bemärkelse utan bara ett s. k. lån. Det tagna behålles i tre dagar och under tiden skall det ligga i vaggan under hufvuddynan så att "glytten" skall sova på det. Under de tre dagarna får det ej upptagas åtminstone ej utänder ~~ovan~~ ovan himmel då solen är ovan jorden om natten. På tre dygn äro gångna skall det stulna återbäras till den plats som det togs. Märkeligt nog hjälper detta medel säkerligen. Vad kan det vara att sådana hokus pockus hjälper, men de lärda behöver ej virra på hufvudet därät, ty det är absolut säkert att sådant hjälper om det utföres rätt annars gör det ingen nytta. Det skall stjälas en torsdags^{kväll}~~natt~~ och återgäldas en söndagskväll, om det skall hava någon nytta med sig.

Jag minnes som i går att en "pongtaskare" (som tröskade rågen här hos mig i flera år) Kristen Mårtensson, han dog 1905, en morgon kom för att tröska som vanligt med sin "plegel". När jag som vanligt kom ner till honom sade han "de va tjuva hos mej i går kväll". Å va"stal di då" svarade ja. Om jag kunna jäta de? Det var ju omöjligt. Han berättade då att när han på morgonen skulle gå hit ner var

den vänstra träckan borta, han höll ju ett "faselitt alo om den" vem den hade tagit den. Till sist försto han vad som händ och bara regerade. Om måndags morgonen sade han, att nu hade tjuva lämnat till - baka träskon. Han berättade då hur det var vilket han strax blev klok på men det skulle han ju ej säga för mig om torsdagsmorgonen. Jag hade kanske hört sådant förr vilket jag ej nu minnes, men han omtalade då att det skulle ske på ovannämnda sätt.

När Ola Trulsson för en 15 - 20 år sedan en torsdags morgon skulle gå till kyrkan var hans vänstra, (skall helst vara en vänstersko, men kan även vara annat till ex. dörrnyckel eller annat som kan ge upphof till myrken förargelse, ty det skall det om det skall hjälpa) träsko försvunnen, han litte og litte, men den var och förblev borta. Han höll ett faselitt alo om vin i H....e der tagit hans träsko. Om måndags morgon stod den åter på sön plats i fästuen, där den stulits. Detta kallas egentligen ej ett stjåla utan "gå o lånan nåd som glytta ska sova i tre dyngn pa". Ola Trulsson blev så arg att han smet träskon upp på loftet der han sedan legut tills jag nu såg den neåde gamla joreds träskon.

Med högaktning

Olof Christoffersson.

P.S.

Jag undrar om Nordiska Museet vill hava det bjelkehuvudet (och om jag möjligen i vintras kan finnt till densamma) som kandidat Sigfred Svensson såg i höstas så skall jag vid tillfälle uppsända det-samma. Det var ju en något ovanlig (för denna orten åtminstone) sammanskärn og av byggnadsvirke.

D.S.